

EEN GOED GESPREK

*Over ruimte maken voor
ontmoeting en op verhaal komen*

Auteurs

Judith van der Meij

Annelieke Damen

Mirjam Heikens

EEN GOED GESPREK

*Over ruimte maken
voor ontmoeting
en op verhaal komen*

Werkboek geestelijke verzorging in de
thuissituatie met inzet van vrijwilligers

Auteurs

Judith van der Meij

Annelieke Damen

Mirjam Heikens

VOORWOORD

Tijdens het symposium 'Hebbie effe?' op 13 februari 2020 in Gezondheidscentrum Levinas is gevierd dat in 12,5 jaar de geestelijke zorg een plek heeft gekregen in de eerste lijn van de gezondheidszorg in Kralingen-Crooswijk. Samen met vertegenwoordigers van ouderenbonden, geestelijk verzorgers, huisartsen, initiatiefnemers, praktijk-onderzoekers, leden van de Tweede Kamer, vertegenwoordigers van VWS en ZonMw, zijn inspiratie, ervaringen en kennis gedeeld.

In 2007 is door enkele huisartsen - die vervolgens vanaf 2010 werkzaam waren in Levinas - gestart met een luisteruur door geestelijk verzorgers. Vanuit deze praktijk werd de behoefte gesignaleerd aan een maatjesproject voor geestelijke verzorging in de wijk.

In 2018 is vanuit gezondheidscentrum Levinas in Rotterdam het project 'Een Goed Gesprek - Kralingen/Crooswijk' van start gegaan. In dit project wordt geestelijke verzorging geboden met inzet van vrijwilligers.

In dit werkboek zijn de opgedane inzichten en ervaringen van het project Een Goed Gesprek en van vergelijkbare maatjesprojecten in Rotterdam gebundeld. De auteurs en de betrokken organisaties bieden dit als een handvat aan voor iedereen die een soortgelijk project wil gaan opzetten.

Daarbij spreken wij de wens uit dat gebruikers hun nieuwe inzichten en ervaringen zullen delen met ons en anderen opdat de geestelijke verzorging thuis, mede door de inzet van vrijwilligers, verder zal verbeteren en verdiepen.

Wij willen de huisartsen, geestelijk verzorgers, bestuurders, docenten en de vrijwilligers danken voor al hun inzet in de afgelopen 12,5 jaar en tijdens de projecten waarin wij samen de geestelijke zorg in de thuissituatie verder ontwikkeld hebben.

Veel dank gaat uit naar het Rotterdamse project MOTTO, dat al sinds 2005 een belangrijke bijdrage levert aan de ondersteuning van ouderen op het gebied van zingeving en van grote inspiratie is geweest voor het tot stand komen van dit werkboek.

Daarnaast gaat onze dank uit naar het nieuwe Rotterdamse project 'Het Goede Gesprek' voor de prettige samenwerking en hun bijdrage aan het werkboek.

Bijzondere dank gaat uit naar de Stichting Innovatie Georganiseerde Eerste lijn regio Rijnmond (SINGER) voor hun financiële en inhoudelijke ondersteuning die 'Een Goed Gesprek' mogelijk hebben gemaakt.

Mirjam Heikens danken wij voor haar voortreffelijke werk als projectcoördinator en voor de realisatie - samen met Judith van der Meij en Annelieke Damen - van dit werkboek.

Corine Baar - Poort, huisarts
voorzitter Stichting Geestelijke Zorg Levinas

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	05
1. ONTWIKKELING GEESTELIJKE VERZORGING THUIS	07
1.1 MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT	07
2. INZET VAN VRIJWILLIGERS GEESTELIJKE VERZORGING	07
2.1 INZET VRIJWILLIGERS BELANGRIJK	07
2.2 AANDACHT VOOR ZINGEVING DOOR VRIJWILLIGERS	08
2.3 DRIE ROTTERDAMSE PROJECTEN	08
2.3.1 MOTTO	08
2.3.2 Een Goed Gesprek	08
2.3.3 Het Goede Gesprek	08
3. WERKWIJZE	09
3.1 LEESWIJZER	09
3.2 PROJECTORGANISATIE	09
3.2.1 Voorbereiding project	09
3.2.2 Projectplan en financiering	09
3.2.3 Projectleiding of -coördinatie	10
3.2.4 Samenwerking en PR	10
3.2.5 Tips en Trics	10
3.3 WERVING VRIJWILLIGERS	11
3.3.1 Nieuwe vrijwilligers	11
3.3.2 Intake	11
3.3.3 Profiel vrijwilliger	11
3.3.4 Proefperiode	12
3.4 BASISCURSUS VOOR VRIJWILLIGERS	12
3.4.1 Organisatie van de cursus	12
3.4.2 Doel van de cursus	12
3.4.3 Inhoud van de cursus	12
3.5 WERVING CLIËNTEN	13
3.5.1 Nieuwe cliënten	13
3.5.2 Intake	13
3.6 ONDERSTEUNING VAN CLIËNT DOOR VRIJWILLIGER	13
3.6.1 Match tussen vrijwilliger en cliënt	13
3.6.2 Eerste afspraak vrijwilliger en cliënt	13
3.6.3 Vervolg contact	14
3.6.4 Afronding ondersteuning door vrijwilliger	14
3.7 BEGELEIDING VRIJWILLIGER	14
3.7.1 Individuele begeleiding	14
3.7.2 Vrijwilligersbijeenkomsten	14
4. EVALUATIE EN AANDACHTSPUNTEN	15
4.1 EVALUATIE VAN EEN GOED GESPREK	15
4.2 NADER ONDERZOEK	15
4.3 AANDACHTSPUNTEN	16
4.3.1 Alert blijven op financieringsbronnen	16
4.3.2 Verwijzers toerusten rondom zingevingsproblematiek	16
4.3.3 Groepsgericht aanbod van geestelijke verzorging	17
4.3.4 Bereiken van cliënten met een migratieachtergrond	17
4.3.5 Andere doelgroepen bereiken	17
EINDNOTEN	19
BIJLAGEN	20

1. ONTWIKKELING GEESTELIJKE VERZORGING THUIS

1.1 MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT

In de Nederlandse samenleving zijn diverse maatschappelijke ontwikkelingen gaande. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) stimuleert en verlangt van kwetsbare groepen, zoals ouderen en chronisch zieken, dat zij met ondersteuning van een eigen netwerk zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. De focus van de zorg is daarbij ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie. Dit betekent dat zorg die gegeven werd in instellingen verschuift naar zorg bij mensen thuis. Daarnaast is er sprake van een 'dubbele vergrijzing' doordat de levensverwachting van 65-jarigen toeneemt en het aandeel ouderen op de totale bevolking snel groeit. Ook het levensbeschouwelijke landschap van Nederland is volop in verandering. Het is niet langer vanzelfsprekend dat mensen onderdeel zijn van een geloofsgemeenschap. Vragen die men vroeger aan de dominee of de pastoor stelde, komen tegenwoordig steeds vaker bij de huisarts terecht. Er zijn minder kaders voorhanden waarbinnen ruimte is om te praten over zingeving. Terwijl zingeving wel van invloed is op welbevinden en gezondheid.

Om aan deze ontwikkelingen tegemoet te komen wordt op landelijk niveau aandacht besteed aan het welzijn van ouderen. Zo wil de overheid met het actieprogramma Eén tegen Eenzaamheid de tendens van eenzaamheid onder ouderen in Nederland doorbreken. Daarnaast is met de brede benadering van positieve gezondheid binnen de gezondheidszorg meer aandacht gekomen voor zingeving. Er wordt gekeken naar wat mensen nog wél kunnen en hoe een kwalitatief hoogwaardig en zinvol leven mogelijk kan zijn naast het hebben van bijvoorbeeld een ziekte. Ook is er in 2018 vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een subsidie beschikbaar gesteld voor geestelijke verzorging in de eerstelijnszorg, waarmee een grote stap is gezet in het bieden van een landelijk aanbod van geestelijke zorg voor ouderen die thuis wonen.

2. INZET VAN VRIJWILLIGERS GEESTELIJKE VERZORGING

2.1 INZET VRIJWILLIGERS BELANGRIJK

Op gemeentelijk niveau worden diverse programma's opgezet die passende zorg en ondersteuning bieden wanneer mensen dit niet meer zelfstandig kunnen. In het brede veld van wonen, zorg en welzijn wordt bijvoorbeeld ingezet op valpreventie of 75+-huisbezoeken.

Ook wordt ingezet op het uitbouwen van de informele zorg voor ouderen, bijvoorbeeld door de inzet van vrijwilligers rondom zorg voor levensvragen van ouderen.

Het belang om de inzet van getrainde vrijwilligers in de eerste lijn goed in te bedden, komt naar voren in een citaat van de KBO-PCOB, de grootste seniorenorganisatie van Nederland:

De inzet van vrijwilligers is belangrijk met het oog op laagdrempelige toegang tot geestelijke verzorging in de nabijheid van ouderen.

Zeker daar waar het niet nodig is om in alle gevallen meteen beroepskrachten in de schakelen.

– Seniorenorganisatie KBO-PCOB

2.2 AANDACHT VOOR ZINGEVING DOOR VRIJWILLIGERS

Veel ouderen redden zich uitstekend; zij wonen zelfstandig, zijn fit en nemen deel aan activiteiten. Maar er zijn óók mensen die ernaar verlangen om eens echt met iemand te praten. Dat is zeker zo als er dingen gebeuren waarmee mensen niet zo makkelijk raad weten. Gebeurtenissen in het leven die vragen oproepen. Bijna de helft van de ouderen in Nederland voelt zich eenzaam.¹ Dan is het fijn als er iemand is die echt de tijd heeft en goed kan luisteren.

Aandacht voor zingeving wordt gezien als een belangrijk element in het bieden van goede kwaliteit van welzijn en zorg.² Als mensen in hun eigen netwerk onvoldoende steun ervaren op dit gebied, kan een vrijwilliger hierin voorzien. Dit sluit aan bij het zogeheten ABC-model, dat is ontworpen voor de palliatieve zorg³, en dat is te vertalen naar de context van thuiswonende ouderen. Aandacht voor zingeving (A) kan worden gegeven door bekwame vrijwilligers. Geestelijk verzorgers zijn er voor professionele Begeleiding en ondersteuning (B) en als er sprake is van een Crisis of Complexe situatie (C). Zo is er sprake van begeleiding van zingeving en levensvragen op maat.

Tegen deze geschetste achtergrond zijn de afgelopen jaren in Nederland meerdere initiatieven ontstaan rond geestelijke verzorging met inzet van vrijwilligers. Zo is er bijvoorbeeld in Nijmegen het Centrum Ontmoeting in Levensvragen (COiL) en zijn er verschillende projecten in Rotterdam.

2.3 DRIE ROTTERDAMSE PROJECTEN

Sinds 2005 bestaat er in Rotterdam het initiatief MOTTO. Later zijn twee collega-projecten ontstaan: Een Goed Gesprek en Het Goede Gesprek. De Rotterdamse projecten komen in veel opzichten overeen en werken nauw samen. Er zijn echter ook enkele verschillen. Hieronder volgt een korte beschrijving per project.

2.3.1 MOTTO

MOTTO is in 2005 opgericht door de Stichting Geestelijke Verzorging Rijnmond (SGVR) vanuit de wens van geestelijk verzorgers in ziekenhuizen en zorginstellingen om mensen te kunnen begeleiden als zij weer naar hun eigen huis gaan. Motto staat voor Meelevende Ondersteuning. Ten behoeve van Thuiswonende Ouderen. MOTTO functioneert nu vanuit de stadsbrede organisatie Samen010 en is actief in de gebieden IJsselmonde, Prins-Alexander, Hillegersberg-Schiebroek, Delfshaven, en Noord. Het project is gefinancierd door de Gemeente Rotterdam en enkele Rotterdamse fondsen, waaronder het Sint Laurensfonds.

2.3.2 Een Goed Gesprek

Een Goed Gesprek is in 2018 opgericht door Stichting Geestelijke Zorg Levinas (SGZL). Een Goed Gesprek functioneert vanuit Gezondheidscentrum Levinas, waaraan ook een team geestelijk verzorgers verbonden is. Het project is actief in Kralingen-Crooswijk en werd de eerste projectperiode van twee jaar gefinancierd door SIGER.

2.3.3 Het Goede Gesprek

Het Goede Gesprek is in 2018 opgericht door de Rotterdamse welzijnsorganisaties WMO Radar, Samen010 en Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West. Het Goede Gesprek functioneert vanuit de welzijnsorganisatie WMO Radar en is actief in het gebied Centrum. Het project is gefinancierd door de Gemeente Rotterdam, het Oranjefonds en het Sint Laurensfonds.

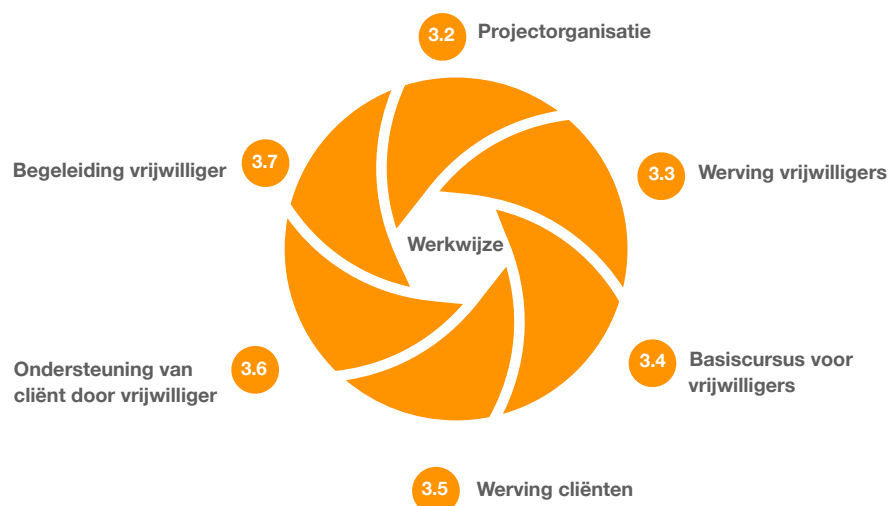
3. WERKWIJZE

3.1 LEESWIJZER

In dit hoofdstuk wordt de werkwijze uiteengezet van de drie projecten. Initiatiefnemers die een vergelijkbaar project willen opzetten rondom ondersteuning van levensvragen door vrijwilligers kunnen hier hun voordeel mee doen. Initiatiefnemers kunnen de paragrafen achtereenvolgens lezen, zij kunnen echter ook starten met de paragrafen die voor hen het meest relevant zijn aangezien de paragrafen individueel te lezen zijn.

De symbolen in dit werkboek zijn aanklikbaar; in onderstaand figuur kunt u bijvoorbeeld klikken op '3.2 Projectorganisatie', waardoor u direct op de bijbehorende pagina terecht komt. In het werkboek wordt daarnaast geregeld verwezen naar de bijlagen; u komt direct bij de desbetreffende bijlage als u op het symbool van de punaise klikt:

De werkwijze wordt in dit hoofdstuk chronologisch beschreven aan de hand van de volgende onderwerpen:

3.2 PROJECTORGANISATIE

3.2.1 Voorbereiding project

Initiatiefnemers voor een project doen een eerste verkenning naar de behoefte aan dit type project in hun wijk c.q. situatie en verkennen hoe zij het project op kunnen starten. Hierbij kijken zij ook op welk moment zij een projectleider of -coördinator aan kunnen stellen die zorg gaat dragen voor de uitvoering van het project.

3.2.2. Projectplan en financiering

Bij een project hoort een plan. Zo'n projectplan bevat in elk geval een heldere beschrijving van het doel, doelgroepen, werkwijze en middelen. De benodigde financiën kunnen worden verworven via verschillende kanalen: de overheid, de plaatselijke gemeente en fondsen.

3.2.3. Projectleiding of -coördinatie

In een project als dit moeten veel functies vervuld worden. Er is behoefte aan een projectcoördinator met organisatie-, improvisatie en communicatietalent.

Om te starten is nodig:

- Een sociale kaart
- Contact met vergelijkbare of aansluitende projecten
- Een evaluatie van haalbaarheid
- Planning en uitvoering van het projectplan.

Voor het vervolg en om het project te borgen is nodig:

- Werving en selectie van vrijwilligers
- Scholing
- Bieden van intervisie, boeien en binden van een vrijwilligerteam met alle praktische zorgen daaromheen
- Bezoek van cliënten en inschatting van de hulpvraag
- Onderhouden van contacten met verwijzers en personen of instantie aan wie (door)verwezen kan worden bij ander of veranderende hulpvragen

Voor de inhoudelijke kant is minimaal één geestelijk verzorger nodig met een meerderheid van boven aangegeven competenties. Eventueel kan deze ondersteund worden bij ontbrekende competenties of een aantal praktische zaken. Gezien de veelheid aan taken is werken in een context waar laagdrempelig hulp of steun gevraagd kan worden aan te bevelen.

3.2.4. Samenwerking en PR

Een belangrijk onderdeel bij de voorbereiding van het project is het vinden van samenwerkingspartners en PR. Streef naar draagvlak en zoek bondgenoten op. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de plaatselijke welzijnsinstellingen, levensbeschouwelijke initiatieven en gezondheidszorg.

Ook als het project eenmaal op gang is blijft het van groot belang om te blijven investeren in het vinden en behouden van samenwerkingspartners en PR.

Enkele suggesties voor samenwerkingspartners en PR:

SAMENWERKINGSPARTNERS

Huisartsenpraktijken
Thuiszorg
Wijkteams
Woonvoorzieningen
Vrijwilligersorganisaties

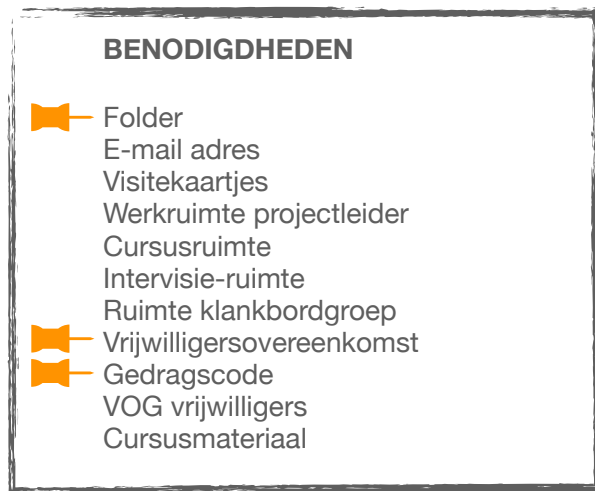
PR

Folder of flyer
Informatie via de website
Publiceren in de wijkkrant
Mondelinge bekendmaking

3.2.5. Tips en Trics

Als het project eenmaal voldoende kansrijk is, wordt het tijd om praktische zaken voor te bereiden. Denk hierbij aan het opstellen van documenten zoals een vrijwilligersovereenkomst en gedragscode, het regelen van gratis verklaringen omtrent gedrag (VOG), zelf inlezen en inwerken met het oog op nieuwe taken.

Zorg verder voor allerlei concrete behoeften:

Ook kan een klankbordgroep ter ondersteuning van de projectleiding een waardevolle aanvulling zijn.

3.3 WERVING VRIJWILLIGERS

3.3.1 Nieuwe vrijwilligers

Er zijn verschillende mogelijkheden om vrijwilligers te werven voor het project. Zo kan er een vacature geplaatst worden op een algemene vrijwilligerswebsite of een buurtkrant. De werving kan bijvoorbeeld ook via collega's, netwerkcontacten en geloofsgemeenschappen.

VACATURETEKST

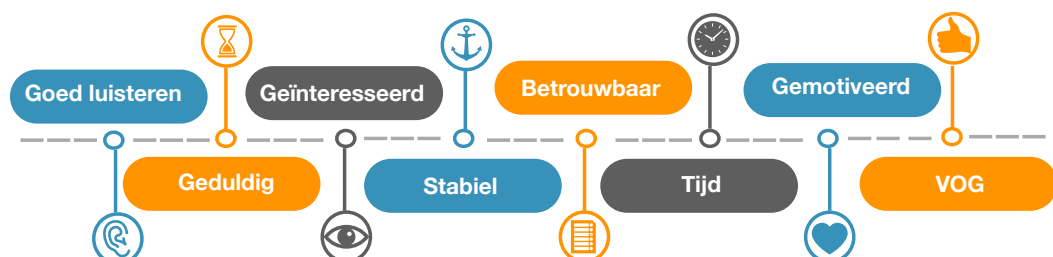
3.3.2 Intake

Als er een potentiële vrijwilliger gevonden is, maakt de coördinator een afspraak om nader kennis te maken. Tijdens dit eerste gesprek krijgt de vrijwilliger meer informatie over het project, wordt diens mogelijke bijdrage aan het project toegelicht en wordt ingeschat of de kandidaat geschikt is voor vrijwilligerswerk. Naast de mondelinge toelichting ontvangt de vrijwilliger ook schriftelijk informatiemateriaal.

INFORMATIE VRIJWILLIGERS

3.3.3 Profiel vrijwilliger

Bij het werven van vrijwilligers houdt de coördinator rekening met meerdere selectiecriteria. Idealiter woont een vrijwilliger in de buurt en heeft deze het volgende profiel:

3.3.4 Proefperiode

De vrijwilligersinzet begint met een proeftijd van vier maanden. Binnen deze periode vindt een tussen- en een eindevaluatie plaats. Daarbij wordt gesproken over de bevindingen en het functioneren van de vrijwilliger. Ook is er ruimte voor eventuele verbeter suggesties en wensen aangaande het vervolg binnen het project. Gedurende de proeftijd kan zowel de coördinator als de vrijwilliger de overeenkomst op elk moment onmiddellijk beëindigen.

3.4 BASISCURSUS VOOR VRIJWILLIGERS

3.4.1 Organisatie van de cursus

Van alle nieuwe vrijwilligers wordt verwacht dat zij deelnemen aan de basis cursus, bij voorkeur voordat ze starten met hun inzet voor het project. De cursus bestaat uit drie bijeenkomsten van ieder 2,5 uur en wordt verzorgd door de coördinator. Het kan handig zijn om de basis cursus te houden in samenwerking met collega-projecten. Voor een optimaal verloop is een aantal van zes à tien cursisten aan te raden.

Tijdens de eerste cursusbijeenkomst is er voor de vrijwilligers een reader met achtergrondinformatie en inspirerende teksten. Het is de bedoeling dat de vrijwilligers de reader de volgende bijeenkomsten weer meenemen.

3.4.2 Doel van de cursus

Voor de basis cursus gelden drie algemene doelen:

- De vrijwilliger heeft inspiratie opgedaan voor zijn/haar taak binnen het project
- De vrijwilliger heeft voldoende kennis, vaardigheden en vertrouwen opgedaan om te starten met zijn/haar bijdrage aan het project
- De vrijwilliger weet zich betrokken bij het geheel van het project

3.4.3 Inhoud van de cursus

Hieronder volgt een globaal overzicht van de drie bijeenkomsten.⁴

Bijeenkomst 1: Zingeving en levensvragen

We staan stil bij wat zingeving inhoudt en hoe dit zich verhoudt tot de zes levensvragen. Ook kijken we naar de rol van zingeving in ons eigen leven.

Bijeenkomst 2: Basishouding en luistervaardigheden

We behandelen de presentietheorie en de basishouding van Rogers. Bij luistervaardigheden gaan we in op gelaagdheid in het gesprek en oefenen we hiermee.

Bijeenkomst 3: Gespreksvaardigheden

We bespreken manieren van vragen stellen, gebruik van stiltes en het geven van reflecties, en doen oefeningen hiermee. Ook is er ruimte voor onderwerpen uit bijeenkomst 1 en 2 die zijn blijven liggen

Vandaag ontmoette ik een mens met vele levensaanvaringen. Er was gerichte aandacht in een prettige sfeer, innerlijke ruimte opende zich en ik zag verzachting in het gezicht ontstaan.

- Vrijwilliger A.

3.5 WERVING CLIËNTEN

3.5.1 Nieuwe cliënten

Wie cliënt wil worden binnen het project, kan zichzelf aanmelden. In de praktijk gebeurt dit niet zo vaak. Meestal worden cliënten aangemeld door iemand anders, zoals een huisarts.

Het is zaak om actief contact te zoeken met mogelijke verwijzers zoals huisartspraktijken, wijkteam, buurtpastoraten en welzijnsmedewerkers. Een gesprek met toelichting en informatiemateriaal werkt het beste.

INFORMATIE PROFESSIONALS

3.5.2 Intake

Als er sprake is van een mogelijke nieuwe cliënt, maakt de coördinator een afspraak voor een huisbezoek. Tijdens het intakegesprek beluistert de coördinator zorgvuldig wat deze persoon bezig houdt en nodig heeft, wordt meer informatie gegeven over het project en wordt beoordeeld of iemand in aanmerking komt voor het project. Soms is een cliënt meer gebaat bij een ander soort ondersteuning, bijvoorbeeld op praktisch vlak. Dan kan beter verder doorverwezen worden. Na de intake rapporteert de coördinator terug naar de verwijzer.

3.6 ONDERSTEUNING VAN CLIËNT DOOR VRIJWILLIGER

3.6.1 Match tussen vrijwilliger en cliënt

Als besloten is tot ondersteuning door het project, is het van belang om een vrijwilliger te vinden die zo goed mogelijk past bij de cliënt. Hiervoor maakt de coördinator een inschatting op basis van de gevoerde intakegesprekken. Uiteraard kan daarbij niet alles ondervangen worden en is het afwachten of een match al dan niet slaagt. Wel kan de coördinator enkele aspecten in overweging nemen in het streven naar een juiste balans tussen wederzijdse behoeften en wensen. Daarbij kan rekening gehouden worden met:

Behoeften in het contact
Verwachtingen van het contact
Gewenste duur van het contact
Gedeelde interesses

Voorkeur voor een man of vrouw
Nationaliteit / afkomst
Levensbeschouwelijke achtergrond
Levenservaring

3.6.2 Eerste afspraak vrijwilliger en cliënt

Als de coördinator een match heeft kunnen maken, wordt zowel de vrijwilliger als de cliënt hiervan op de hoogte gesteld. Voor de start van het contact ontvangt de vrijwilliger van de coördinator de meest noodzakelijke cliëntgegevens (naam, adres, telefoonnummer, bijzonderheden voor de ondersteuning). De cliënt hoort wie hij of zij verwachten kan. Vervolgens maakt de vrijwilliger spoedig een afspraak ter kennismaking. De vrijwilliger maakt een verslagje over het eerste bezoek en stuurt dit naar de coördinator.

3.6.3 Vervolgcontact

De vrijwilliger gaat in principe eenmaal per twee weken bij de cliënt op bezoek. Na drie keer belt de coördinator de cliënt op voor een evaluatie en wordt besloten of het contact wordt voortgezet. Soms is het raadzaam om een andere vrijwilliger te zoeken; bijvoorbeeld als de cliënt wel ondersteuning wil, maar liever door een ander persoon. Indien het contact goed verloopt, is de coördinator op de achtergrond beschikbaar voor de cliënt en de vrijwilliger.

RAPPORTAGEFORMULIER

3.6.4 Afronding ondersteuning door vrijwilliger

Er kunnen diverse redenen zijn voor de beëindiging van het contact. Zo kan de cliënt bijvoorbeeld aangeven voldoende geholpen te zijn of andere ondersteuning nodig te hebben.

Ook de vrijwilliger kan melden toe te zijn aan afronding. Bijvoorbeeld als men niet meer genoeg tijd beschikbaar heeft of andere keuzes wil maken.

3.7 BEGELEIDING VRIJWILLIGER

Na het volgen van de basis cursus en het eerste contactmoment met de cliënt, kan het zijn dat de vrijwilliger vragen heeft over de begeleiding. De vrijwilliger kan rekenen op begeleiding door de coördinator, zowel individueel als in groepsverband.

3.7.1 Individuele begeleiding

De individuele begeleiding van de vrijwilligers is met name bedoeld voor de startfase en wordt op maat gegeven. Tot de begeleiding behoren in elk geval twee evaluatiemomenten. Verder kan de vrijwilliger bij de coördinator terecht voor vragen en moeilijkheden rond zijn of haar taak binnen het project.

De vrijwilliger rapporteert regelmatig aan de coördinator hoe het contact met de cliënt verloopt. Dit gebeurt minimaal over de eerste drie bezoeken, en verder bij bijzonderheden. Via de verslaglegging kunnen eventuele aandachtspunten aan bod komen in verband met de cliënt en/of de vrijwilliger.

Als een vrijwilliger stopt met zijn of haar taak, volgt een afsluitend gesprek met de coördinator. Dan is er gelegenheid om terug te kijken op de ervaringen binnen het project. Op verzoek is er een getuigschrift beschikbaar.

3.7.2. Vrijwilligersbijeenkomsten

De gezamenlijke begeleiding vindt plaats tijdens de vrijwilligersbijeenkomsten. Het doel van deze bijeenkomsten is tweeledig. Enerzijds kunnen de vrijwilligers ervaringen uitwisselen, van elkaar leren en inspiratie opdoen. Anderzijds krijgt de coördinator zo een extra beeld van hoe het gaat met de vrijwilligers en kan hij of zij des te beter inspelen op hun wensen. De bijeenkomsten voor de vrijwilligers vinden eens in de zes tot acht weken plaats en worden georganiseerd door de coördinator. Een enthousiaste vrijwilliger vertelt in een vrijwilligersbijeenkomst over het eerste bezoek aan haar cliënt:

Dan zie je dat je overeenkomsten hebt, interesses. Er kwam een schoenendoos op tafel met foto's – en ik zag zijn ogen gaan glimmen, ik zag 'm echt openen. Je beheerst gesprekstechnieken, dus soms pak je dan wat terug of ga je er op door. Ook dat alles er mag zijn, dat heb ik 'm ook gezegd in het eerste gesprek. Maar ik kan ook een grap met hem maken. Ik vind het eigenlijk gewoon heerlijk dat ik het zie ontstaan. Ook dat kan mij ontroeren.

- Vrijwilliger H.

4. EVALUATIE EN AANDACHTSPUNTEN

4.1 EVALUATIE VAN EEN GOED GESPREK

Het doel dat in 2017 voor Een Goed Gesprek beschreven werd, is een optimaal aanbod van geestelijke verzorging in Kralingen-Crooswijk; qua inhoud, kwaliteit, bereikbaarheid en beschikbaarheid. Concreet werd bij dit doel gedacht aan de realisatie van de inzet van tien vrijwilligers die bezoeken brengen aan een twintigtal wijkbewoners met levensvragen. In de eerste anderhalf jaar van het project hebben in totaal elf vrijwilligers zich ingezet, waarbij vijftien cliënten werden bereikt. De vrijwilligers hebben in de gesprekken aandacht voor het verhaal van de cliënt; de cliënten gaven aan zich gehoord te voelen. De aandacht en ondersteuning van de vrijwilligers wordt op maat geboden. Hun waarde is er onder andere in gelegen dat zij laagdrempelig aanwezig zijn voor cliënten en garant staan voor een bezoekfrequentie van eens per twee weken.

Ja... Ik kan niet goed meer uit de voeten. De dagopvang is er wel, maar daar voel ik me niet echt thuis. De andere dagen ben ik veel alleen thuis. Vooral de weekenden zijn zwaar. Natuurlijk heb ik de kinderen, maar die hebben weinig tijd of willen mijn verhalen niet horen. Gelukkig is de vrijwilliger er. Die komt geregeld bij me langs om te praten en dat scheelt.

– Mevrouw K.

De inzet voor het project blijkt ook van betekenis te zijn voor de vrijwilligers zelf. Daarnaast is geestelijke verzorging beter bekend geraakt bij de diverse partijen in het werkgebied. Zo is er sinds de start van Een Goed Gesprek in Kralingen-Crooswijk een groter bereik en meer zichtbaarheid van geestelijke verzorging gerealiseerd.

De resultaten zijn dus positief te noemen. Dit geldt niet alleen voor Een Goed Gesprek, maar ook voor de collega-projecten MOTTO en Het Goede Gesprek. De gezamenlijke coördinatoren hebben de ervaring dat hun projecten van toegevoegde waarde zijn in het maatschappelijke veld. Hoewel de context van waaruit de drie Rotterdamse projecten te werk gaan verschillend is - een gezondheidscentrum, een diaconale welzijnsorganisatie en een algemene welzijnsorganisatie - blijkt dit niet van invloed te zijn op de resultaten.

4.2 NADER ONDERZOEK

De informatie over de resultaten van de projecten is vooral gebaseerd op de bevindingen van de coördinatoren en verzameld cijfermateriaal. In de afgelopen jaren is bij diverse projecten onderzoek verricht. In die onderzoeken komt naar voren dat er tevredenheid heerst onder cliënten over het contact met de vrijwilliger.⁴ De verwachting is dat dergelijke projecten leiden tot een verhoogd welzijn en door een verhoogde zelfredzaamheid een afname van de zorgconsumptie (zoals de huisarts, maatschappelijk werk of GGZ).⁴ De genoemde onderzoeken vragen om aanvulling, omdat zij pilot onderzoeken zijn en maar gedeeltelijk wetenschappelijk onderbouwd. Het zou goed zijn om nader te bestuderen in hoeverre dit soort projecten inderdaad leiden tot een verhoogd welzijn, verhoogde zelfredzaamheid of afname van zorgconsumptie van cliënten.

Daarnaast zou het interessant zijn om nader te kijken naar de toepassing van het ABC-model bij vrijwilligersprojecten. Door bij diverse vrijwilligersprojecten onderzoek te doen naar het effect van geestelijke verzorging met inzet van vrijwilligers kan bijvoorbeeld duidelijker worden welke bijdrage vrijwilligers leveren ten opzichte van geestelijk verzorgers en wanneer contact met een vrijwilliger voor een cliënt volstaat.

Er is inmiddels al actie-onderzoek gepland in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit onderzoek is verbonden aan de eerder genoemde VWS-subsidie en zal onder meer worden uitgevoerd door de Hogeschool van Rotterdam. De insteek van dit onderzoek is gericht op het zo goed mogelijk afstemmen van behoeften en aanbod op het gebied van geestelijke verzorging.

Uiteraard zijn zowel Een Goed Gesprek, Motto als Het Goede Gesprek bereid om een bijdrage te leveren aan al dit soort onderzoek. Het zal de inhoud, de positie en de stevigheid van de gezamenlijke projecten ten goede komen.

Want doordat je als vrijwilliger bij iemand komt zonder agenda, met een open houding van ‘nou vertel maar wat u wil, wat u niet wil’, dat je eigenlijk daarmee al communiceert: uw verhaal mag er zijn. En ik heb er geen oordeel over. Die ruimte die dat al geeft, ik geloof dat daar al zo’n bevestiging in zit voor iemand, gewoon voor je mens zijn. Als het gaat om de vraag: wie ziet mij dan? Nou, hier is een vrijwilliger die de tijd voor je neemt en die je in ieder geval probeert te zien zoals je bent. Het doet recht aan een stukje van je leven.

– Geestelijk verzorger van Het Goede Gesprek

4.3. AANDACHTSPUNTEN

Vanuit de praktijk van Een Goed Gesprek en de twee collega-projecten zijn enkele belangrijke aandachtspunten naar voren gekomen. Deze worden hieronder toegelicht.

4.3.1 Alert blijven op financieringsbronnen

Een project wordt in principe ingesteld voor een bepaalde tijd. Het is dan ook zaak om alert te zijn en blijven op financieringsbronnen. Dit is des te meer van belang vanwege alle ontwikkelingen in de maatschappelijke context, zoals eerder in dit werkboek beschreven. Voor de bekostiging van geestelijke verzorging met inzet van vrijwilligers kan worden gedacht aan de VWS-subsidie, gemeentelijke financiering en fondsen. Denk bij het benaderen van (nieuwe) financiers aan gerichte vervolgpunten en een bijbehorende begroting.

4.3.2 Verwijzers toerusten rondom zingevingproblematiek

Werken in de eerste lijn vraagt om een ondernemende houding van geestelijk verzorgers. Het kan zinvol zijn om (potentiële) verwijzers toe te rusten, met het oog op herkennen van zingevingproblematiek. Door in gesprek te gaan met verwijzers en de activiteiten rondom geestelijke verzorging te concretiseren, zullen signalen van een cliënt die raken aan zingevingvraagstukken idealiter eerder herkend worden. Door het onzichtbare zichtbaar te maken⁴, bijvoorbeeld door het belang van aandacht en luisteren te expliciteren, kan er sneller doorverwezen worden. Daarbij is het belangrijk dat een geestelijk verzorger goed kan verwoorden wat vrijwilligers voor cliënten kunnen betekenen en welk effect het contact heeft op (de gezondheid van) de cliënt. De projecten in Rotterdam hebben al ervaring opgebouwd met toerusting van verwijzers.

Het is wel een beetje zoeken van hoe zitten die levensvragen verstoep in het verhaal dat iemand vertelt. Want als iemand zeg: ja, ik wil wel een smartphone om die verbinding te bewaren dan hoor ik daarin ook een diepere laag, van: ik wil verbonden blijven met wat er om mij heen gebeurt want dat is belangrijk voor mij. En dan heb je het eigenlijk ook weer over een stukje zingeving. Verbinding ervaren. De focus blijft liggen op die zingeving en dan daar het gesprek over aangaan.

- Geestelijk verzorger van Het Goede Gesprek

4.3.3 Groepsgericht aanbod van geestelijke verzorging

Naast de individuele ondersteuning door vrijwilligers op het gebied van levensvragen en zingeving kan een groepsgericht aanbod worden gerealiseerd. Hierbij is een samenwerking met andere partijen goed mogelijk. Het project MOTTO in Rotterdam heeft ervaring met een dergelijk groepsaanbod. Hierbij worden levensthema's gekoppeld aan een lunch of film met een specifieke inhoud. Een groepsgericht aanbod heeft als voordeel dat cliënten ook van elkaar steun kunnen ervaren en dat de kosten relatief laag zijn.

4.3.4 Bereiken van cliënten met een migratieachtergrond

Het bereiken van cliënten met een migratieachtergrond vraagt om extra aandacht en een aanpak op maat. De geestelijk verzorger die het project coördineert, heeft idealiter zicht op culturele en religieuze diversiteit bij zowel vrijwilligers als cliënten. Het kan zinvol zijn een cliënt met een bepaalde culturele of religieuze achtergrond te koppelen aan een vrijwilliger die een vergelijkbare achtergrond heeft. Ook de taal speelt een rol; juist bij de doelgroep van ouderen.

4.3.5 Andere doelgroepen bereiken

De beschreven projecten in Rotterdam sluiten aan bij het huidige overheidsbeleid dat gericht is op thuiswonende ouderen. De ondersteuning kan worden uitgebreid naar andere groepen van kwetsbare burgers, zoals ernstig zieken en jongeren die kampen met eenzaamheid of verlies. De ondersteuning van andere groepen vraagt uiteraard om een planning en werkwijze op maat.

EINDNOTEN

1. CBS. (2016). Documentatie Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016. Nederland: GGD/RIVM/CBS
2. Huber, M., Van Vliet, M., Giezenberg, M., Winkens, B., Heerkens, Y., Dagnelie, P.C. & Kottnerus, J.A. (2016). Towards a 'patient-centred' operationalisation of the new dynamic concept of health: a mixed methods study. *British Medical Journal Open*, 6(1), 1-11. doi: 10.1136/bmjopen-2015-010091
3. Zie IKNL, Richtlijn 'Spiritualiteit en zingeving in de palliatieve fase (2.0)' via: <https://www.pallialine.nl/zingeving-en-spiritualiteit>
4. Literatuursuggesties voor de basis cursus:

Over ouderen en zingeving:

- Andriessen, H. (2009). De tijd te vriend houden. Spiritualiteit bij het ouder worden. Kampen: Ten Have.
- Andriessen, H. (2009). Staan in het einde. Over het beamen en verdiepen van de ouderdom. Zoetermeer: Meinema.
- Leget, C. (2012). Ruimte om te sterven. Een weg voor zieken, naasten en zorgverleners. Tiel: Lannoo.
- Suurmond, J. (2013). Meer geluk dan grijsheid. Spiritualiteit van de ouderdom. Zoetermeer: Meinema.
- Wijngaarden, E. van. (2016). Voltooid leven. Over leven en willen sterven. Amsterdam: Atlas Contact.

Over gespreksvoering:

- Johnston Taylor, E., Van de Wal, P., Wijngaard, J. (2010). Tja, wat zal ik zeggen... Utrecht: Vbkmedia B.V.
- Smit, J. (2006). Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek. Kampen: Kok.
- Bakker, B. (2013). Luisteren 2.0. Anderen tevoorschijn luisteren. Houten: Ekklesia.
- Polspoel, A. (2011). Eenzaam sterven? Communicatie in de palliatieve zorg. Utrecht: Uitgeverij Ten Have.
- Lang, G., & Van der Molen, H.T. (2009). Psychologische gespreksvoering. Soest: Nelissen.

5. Lantman, R. (2013). Vrijwilligers in gesprek over levensvragen. Ervaringen van het Centrum Ontmoeting in Levensvragen in Nijmegen. *Tijdschrift Geestelijke Verzorging* | jaargang 16. nr 70.
6. Davelaar, M., e.a. (2013). Gezien en gehoord. Maatschappelijk rendement van project Motto: zingeving en levensvragen bij ouderen. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.
7. Riemer, E. (2018). Zakelijkheid is iets wat iedereen kan leren. In: Idema, G. & Riemer, E. (2018). De reli-ondernemer. Heeswijk Dinther: Berne Media.

BIJLAGEN

- Folder Een goed Gesprek
- Vrijwilligersovereenkomst
- Gedragscode
- Vacature Vrijwilligers
- Informatie voor Vrijwilligers
- Info voor Professionals
- Rapportageformulier

WERKWIJZE

Het initiatief 'Een goed gesprek - Kralingen/Crooswijk' wordt gedragen door een team van vrijwilligers. Een geestelijk verzorger biedt scholing en begeleiding bij hun belangrijke taak. Deze professional zorgt ook voor het eerste contact met de wijkbewoners die gebruik willen maken van 'Een goed gesprek'. In onderling overleg wordt steeds gekeken naar een passende vrijwilliger voor elke cliënt. Gewoonlijk is er een terugkoppeling naar verwijzers.

EEN GOED GESPREK - KRALINGEN/CROOSWIJK

Veel ouderen in Rotterdam redden zich uitstekend; ze wonen zelfstandig, zijn fit en nemen deel aan activiteiten. Intussen zijn er óók nogal wat mensen die ernaar verlangen om eens echt met iemand te praten. Dat is zeker zo als er dingen gebeuren waarmee je niet zo makkelijk raad weet. Dan is het fijn als er iemand is die echt de tijd heeft en goed kan luisteren.

In Kralingen/Crooswijk bestaat 'Een goed gesprek', met een groep betrokken en deskundige vrijwilligers. Daarop kunt u een beroep doen.

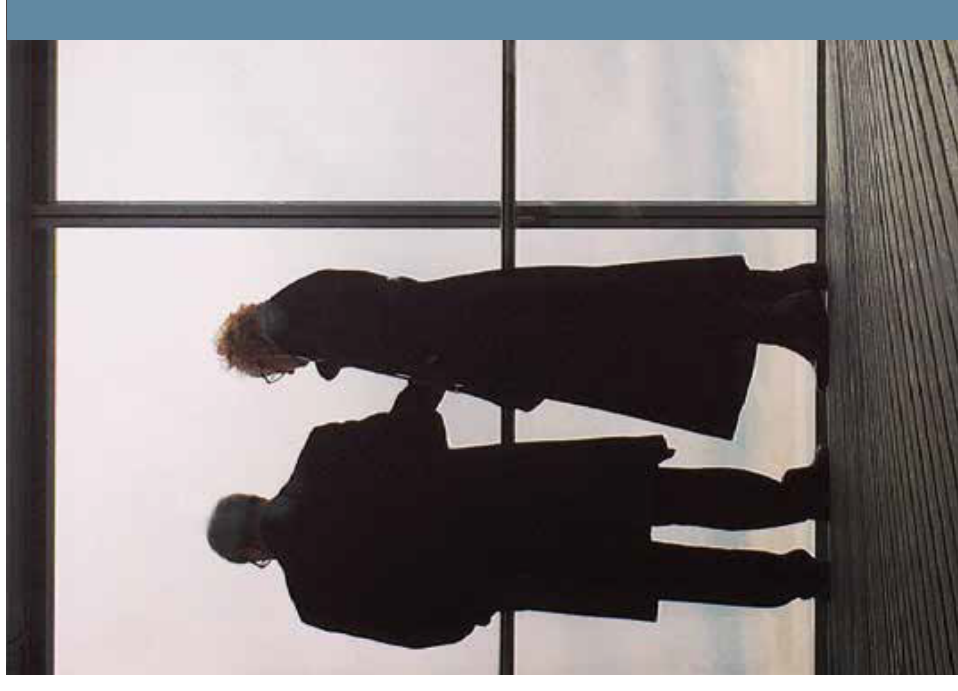
De opzet is dat een vaste persoon van de groep regelmatig bij u op bezoek komt. Zo ontstaat vertrouwen over en weer, en zo heeft u een steun in de rug.

Wilt u meer weten of u aanmelden? De meest belangrijke informatie staat in deze folder.

*'gelukkig ...
iemand die
elke keer aandacht
heeft voor mijn verhaal'*

AANMELDING

Voor 'Een goed gesprek' kan men zich zelf aanmelden. Als dat wat lastig is, kan een ander natuurlijk ook het contact leggen. Huisartsen, maatschappelijk werkers en andere professionals zijn hierbij uitgenodigd om wijkbewoners attent te verwijzen naar 'Een goed gesprek - Kralingen/Crooswijk'.

VOOR VRIJWILLIGERS

'Een goed gesprek - Kralingen/Crooswijk' ondersteunt (oudere) wijkbewoners met gesprekken rond zingeving en levensvragen. Als vrijwilliger van 'Een goed gesprek' bezoek je een of meer mensen thuis. Zo kun je echt iets voor een ander betekenen. Dit soort vrijwilligerswerk heeft ook meerwaarde voor jezelf: het verrijkt je leven en schenkt vol-doening.

Elke vrijwilliger gaat zelfstandig te werk. Er is wél serieuze begeleiding door de geestelijk verzorger die alles coördineert. Zo neemt iedereen eerst deel aan een basiscursus, en vervolgens zijn er de bijeenkomsten van de gezamenlijke vrijwilligers. Daarbij kun je je ervaringen delen en met elkaar leren.

Heb je interesse of wil je meer informatie? Benader vooral de geestelijk verzorger van 'Een goed gesprek'.

*'er zijn
voor een ander
- dat is
echt mooi'*

Een goed gesprek - Kralingen/Crooswijk

CONTACT

Mirjam Heikens,
geestelijk verzorger/coördinator

T 06 83 144 535

E een.goeed.gesprek@ezorg.nl

'Een goed gesprek - Kralingen/Crooswijk'
gaat uit van gezondheidscentrum Levinas
Noordeinde 97

3061 EM Rotterdam
www.gc-levinas.nl

VRIJWILLIGERSOVEREENKOMST

Ondergetekenden,

Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk,
project van gezondheidscentrum Levinas, Noordeinde 97 3061 EM Rotterdam,
vertegenwoordigd door Mirjam Heikens, in de functie van coördinator,

en

.....
adres
telefoonnummer
e-mailadres
geboortedatum

hierna te noemen de vrijwilliger,

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Artikel 1

De vrijwilliger zal ten behoeve van het project 'Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk' activiteiten verrichten binnen dit project. De activiteiten bestaan uit het bezoeken van een of meer wijkbewoners die ondersteuning nodig hebben op het gebied van zingeving en levensvragen. Voor deze taak is de vrijwilliger minimaal vier uur per maand beschikbaar. Om zijn/haar taak goed te kunnen vervullen, volgt de vrijwilliger tenminste eenmaal de basiscursus voor vrijwilligers van 'Een goed gesprek'. Daarnaast neemt hij/zij deel aan de vrijwilligersbijeenkomsten die eens in de zes à acht weken plaatsvinden. De coördinator zorgt voor het inwerken en individuele begeleiding van de vrijwilliger. Dit alles gaat in per

Artikel 2

De vrijwilliger onderschrijft doel en werkwijze van 'Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk'.

Artikel 3

De vrijwilliger is verantwoordelijk voor de taken die hij/zij op zich heeft genomen.

GEDRAGSCODE

Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk

‘Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk’ is een initiatief vanwege gezondheidscentrum Levinas te Rotterdam. Het gaat erom dat vrijwilligers (oudere) wijkbewoners ondersteunen met gesprekken rond zingeving en levensvragen.

De onderstaande gedragscode geldt voor ieder die zich inzet voor ‘Een goed gesprek’; als vrijwilliger, stagiaire of anderszins. Bij aanvang van de werkzaamheden wordt de code ondertekend. Daarmee verklaart men dat men de inhoud kent en ernaar zal handelen.

1. De vrijwilliger onderschrijft doel en werkwijze van ‘Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk’.
2. De vrijwilliger is verantwoordelijk voor de taken die hij/zij op zich heeft genomen.
3. Om zijn/haar taak goed te kunnen vervullen, neemt de vrijwilliger deel aan scholing en toerusting. Hiertoe behoren de basiscursus, de gezamenlijke vrijwilligersbijeenkomsten en individuele begeleiding door de coördinator van ‘Een goed gesprek’.
4. De vrijwilliger respecteert de uniciteit en waardigheid van de cliënt.
5. De vrijwilliger is zich bewust van zijn/haar eigen levensbeschouwing.
6. De vrijwilliger staat open voor de levensbeschouwing van de cliënt, ook als deze afwijkt van zijn/haar eigen levensbeschouwing.
7. De vrijwilliger toont respect voor de levensbeschouwing van de cliënt, ongeacht de inhoud daarvan.
8. De vrijwilliger stemt zijn/haar ondersteuning zoveel mogelijk af met de cliënt.
9. De vrijwilliger neemt de grenzen van zijn/haar vrijwilligerstaak in acht.
10. Zo nodig consulteert de vrijwilliger de coördinator van ‘Een goed gesprek’.
11. De vrijwilliger is zich bewust van de aard van zijn/haar relatie met de cliënt. Dit brengt met zich mee dat de vrijwilliger de persoonlijke integriteit van de cliënt ten allen tijde respecteert.
12. In de ondersteuning van de cliënt weet de vrijwilliger om te gaan met afstand en nabijheid.
13. De vrijwilliger houdt zich aan strikte geheimhouding omtrent al hetgeen hem/haar over cliënten ter kennis komt en als vertrouwelijk moet worden beschouwd.
14. De vrijwilliger gaat zorgvuldig om met de persoonsgegevens waarover hij/zij beschikt.
15. Geheimhouding en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens gelden ook na beëindiging van de vrijwilligerswerkzaamheden.

Rotterdam,

namens de organisatie:

de vrijwilliger:

naam

naam

handtekening

handtekening

Vacature Vrijwilligers

Maatje voor een goed gesprek met thuiswonende ouderen

Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk

Nieuw in Kralingen-Crooswijk: het project 'Een goed gesprek'.

We zoeken vrijwilligers met wat levenservaring die goed kunnen luisteren en gevoel hebben voor diepgang in het contact.

Als vrijwilliger van 'Een goed gesprek' bezoek je een of meer wijkbewoners thuis. Het zijn altijd mensen die hebben aangegeven dat ze behoefte hebben aan iemand met een luisterend oor. Je komt eens per twee weken langs. Zo kun je echt iets voor een ander betekenen.

Een groot pluspunt van het project is dat elke vrijwilliger serieus ondersteund wordt. Dat doet geestelijk verzorger Mirjam Heikens, van gezondheidscentrum Levinas. Mirjam organiseert ook de bijeenkomsten van alle vrijwilligers samen. In die bijeenkomsten kun je je ervaringen delen en van elkaar leren.

Voordat je mensen gaat bezoeken, doe je mee aan een handige training. De eerstvolgende training start in september 2018.

Interesse, meer weten, jezelf aanmelden voor 'Een goed gesprek'? Neem dan vooral contact op met Mirjam Heikens. Per mail is dat het makkelijkst, maar bellen kan ook.

INFORMATIE VOOR VRIJWILLIGERS

Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk

Inleiding

Als vrijwilliger van 'Een goed gesprek' verricht u uw werk heel zelfstandig. U gaat er alleen op uit om uw cliënt(en) te bezoeken, op tijden die u eerder samen heeft afgesproken.

Bij dit alles is er wel een zeker kader, namelijk het project 'Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk'.

Dit project staat niet op zichzelf; het wordt aangeboden vanuit gezondheidscentrum Levinas.

Zoals u vermoedelijk heeft gehoord in het kennismakingsgesprek met de coördinator, biedt het project u van allerlei ter ondersteuning van uw vrijwilligerswerk.

Hieronder staat het nodige bij elkaar over het kader van 'Een goed gesprek'.

Intake nieuwe vrijwilligers

Wanneer iemand zich aanmeldt als vrijwilliger bij 'Een goed gesprek', vindt altijd een gesprek plaats met de coördinator. De inhoud van dit gesprek: kennismaking, informatie over het project en de bijdrage van vrijwilligers daarin, inschatting of de vrijwilliger voor deze taak de juiste persoon is.

Als vrijwilliger en coördinator hebben besloten tot 'ja', volgt gewoonlijk de basiscursus.

Basiscursus en verdere deskundigheidsbevordering

Van alle nieuwe vrijwilligers wordt verwacht dat ze deelnemen aan de basiscursus. Deze cursus bestaat uit drie leerzame bijeenkomsten van 2 ½ uur.

Op de basiscursus volgen de bijeenkomsten van de vrijwilligersgroep. Deze bijeenkomsten vinden eens in de zes à acht weken plaats en worden georganiseerd door de coördinator. Hierbij is er gelegenheid om ervaringen uit te wisselen en samen te leren. Zo wordt u als vrijwilliger verder toegerust voor uw taak binnen 'Een goed gesprek'.

Begeleiding

Daarnaast is er de individuele begeleiding door de coördinator. Bij vragen over uw vrijwilligerswerk kunt u uw coördinator gerust benaderen, per mail of telefoon. De coördinator is er natuurlijk ook voor u als er zich moeilijkheden voordoen rond uw vrijwilligerstaak.

Voor bereikbaarheidsgegevens z.o.z.

Vrijwilligersovereenkomst en gedragscode

Voor het werk binnen 'Een goed gesprek' geldt een vrijwilligersovereenkomst. De overeenkomst wordt in tweevoud opgemaakt, en ondertekend door de vrijwilliger en de coördinator. Dit gebeurt meestal na afsluiting van de basiscursus. Daarnaast geldt een gedragscode.

Verklaring omtrent het gedrag

Verder is het nodig om een Verklaring omtrent het gedrag (VOG) te kunnen overleggen. Een VOG is een verklaring waaruit blijkt dat het gedrag van een persoon geen bezwaar oplevert voor de uitoefening van de werkzaamheden waarvoor de verklaring wordt gevraagd. De aanvraag wordt geregeld vanuit 'Een goed gesprek'. Voor u als vrijwilliger zijn er geen kosten aan verbonden.

‘Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk’ – info voor professionals

doelgroep

(oudere) wijkbewoners van Kralingen en Crooswijk die ondersteuning kunnen gebruiken op het gebied van zingeving en levensvragen

redenen om te verwijzen

eenzaamheid, zich terugtrekken, isolement
gevoelens van zinloosheid en neerslachtigheid
moeite met achteruitgang, ouder worden, afhankelijkheid
verlieservaringen
vragen in verband met ziekte en sterven
behoefte om de eigen levensgeschiedenis te delen
te weinig mensen om mee te praten

contactgegevens voor aanmelding

Mirjam Heikens, geestelijk verzorger/coördinator

T 06 83 144 535

E een.goed.gesprek@ezorg.nl

werkwijze

Het initiatief ‘Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk’ wordt gedragen door een team geschoolde vrijwilligers, onder supervisie van coördinator Mirjam Heikens.

Na aanmelding bezoekt de coördinator de wijkbewoner voor een kennismaking/intake. Als de betrokkene in aanmerking komt voor ‘Een goed gesprek’, wordt gezocht naar een passende vaste vrijwilliger.

De ondersteuning vindt in principe plaats middels een huisbezoek eenmaal per twee weken. Present-zijn is hierbij het uitgangspunt. Activering is mogelijk, maar staat niet voorop.

Bij zware of complexe problematiek is de ondersteuning van de cliënt (tijdelijk) in handen van de coördinator, in de rol van begeleider.

De coördinator koppelt terug naar de verwijzer. Als een contact definitief eindigt, wordt dit doorgegeven. Bij bijzonderheden of vragen kan de verwijzer uiteraard de coördinator benaderen.

achtergrond

‘Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk’ gaat uit van gezondheidscentrum Levinas

Noordeinde 97

3061 EM Rotterdam

www.gc-levinas.nl

Mirjam Heikens is lid van het kernteam geestelijke zorg aldaar

rapportageformulier 'Een goed gesprek – Kralingen/Crooswijk'

cliënt (eerste letter van de achternaam):

vrijwilliger:

datum bezoek:

tijdsduur van het bezoek:

1. wat was het belangrijkste thema van de ontmoeting? evt. meerdere thema's noemen

- 2a. wat heeft de ontmoeting voor de cliënt betekend?

- 2b. waaraan kon je dat merken?

3. wat was je eigen beleving, tijdens en na de ontmoeting?

4. wat vond je eventueel lastig?

5. hieronder kun je nog andere dingen rapporteren over het bezoek

EEN GOED GESPREK

*Over ruimte maken voor ontmoeting
en op verhaal komen*

Werkboek geestelijke verzorging in de thuissituatie met inzet van vrijwilligers

In dit werkboek worden inzichten en ervaringen beschreven die geleid hebben tot inbedding van geestelijke verzorging in de thuissituatie, dit mede met ondersteuning door getrainde vrijwilligers.

Het werkboek kan gebruikt worden als een handvat voor een project om de geestelijke verzorging samenwerkend met vrijwilligers in te bedden in de gezondheidszorg thuis.

Auteurs:

Judith van der Meij geestelijk verzorger

Annelieke Damen PhD geestelijke verzorging, Universiteit voor Humanistiek

Mirjam Heikens geestelijk verzorger en projectcoördinator

Het werkboek kan gratis besteld worden

(zolang de voorraad strekt)

bij geestelijkezorg.levinas@ezorg.nl

Downloaden Werkboek:

- klik op QR-code of scan via een App
- www.gc-levinas.nl

